

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΕ'

Συνδρομή ἑτήσια· Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσια· Γραφίδον τῆς Διευθύνσεως· Ὁδὸς Ἀγγιμοῦθ

8 Μαΐου 1883

Τοῦ κάτωθι διηγήματος συγγραφεὺς εἶνε ὁ μέγιστος τῶν καθ' ἡμᾶς Οὐγγρῶν μυθιστοριογράφων Μαυρίκιος Ἰωκάις, οὗ ἡ γονιμότης παραβάλλεται πρὸς τὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ πατρὸς· ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας ἐξέδωκεν ἑκατὸν πενήτηντα τόμους. Γεννηθεὶς τῷ 1825, ἐξ εὐγενῶν γονέων, ἐδημοσίευσε δεκαετὴς τὸ πρῶτόν του ποίημα ἐν τινι ἡφμερίδι· μετὰ τὸ πέρασ δὲ τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν του ἔγραψε δράμα βραδευθὲν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημείας, καὶ τὸ πρῶτόν του μυθιστόρημα συνέγραψεν ἐν ἡλικίᾳ ἐνὸς καὶ εἴκοσιν ἔτων. Τῷ 1847 ἀνέλαβε τὴν σύνταξιν ἑβδομαδιαίας ἡφμερίδος καὶ μετέσχε πάντων τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγώνων καὶ ἔπαθε πολλά. Ἐνομφεύθη ἔξοχόν τινα ὑποχρίτριαν Οὐγγαρίδα, ἐγένετο ἔπειτα συντάκτης τοῦ «Hon» (τῆς Πατρίδος) καὶ ἐξελέχθη καὶ βουλευτής. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἶνε λίαν διαδοδόμενον ἐν τε τῇ Γερμανίᾳ καὶ τῇ Ἀγγλίᾳ.

ΑΚΟΥΣΙΑ ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΙΣ

Οὐγγρικὸν διήγημα.

Ἡ κόμησσα Ῥεπεῖ, ἡ νεωτάτη, ἡ μαυρομάτα μου κόμησσα, ἦτο τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην φαιδρά, χαριστάτη, εὐτράπελος, μία χαρά. Ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς με εὐνοίας τῆς μ' ἐκάλεσε νὰ διανυκτερεύσω πλησίον τῆς, — ἐφ' ἀμάξης· καὶ καὶ μὲν ἦτο ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ ἡ ἀκόλουθός τῆς, ἀλλ' ὅπως δήποτε τὸ δεῖγμα τοῦτο τῆς εὐνοίας τῆς δὲν ἦτο μικροῦ λόγου ἀξίον. Ἐπειδὴ τὴν ἐπιούσαν ἐγένετο μέγας χορὸς ἐν Ἀράδῃ καὶ ἤθελε νὰ εἶν' ἐκεῖ τὸ πρῶτῷ, παρήγγειλε καὶ ἔξευξεν τοὺς ἵππους τὴν ὁδόνην ἑσπερινὴν ὠραν. Ἐτυχε δὲ νὰ εἶμαι ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἐγὼ μόνος, καὶ μ' εἶπε· «Ἀγαπητέ μου, σὲ παρακαλῶ νὰ με συνοδεύσης».

Μὲ εἶπεν «ἀγαπητέ μου» μετὰ τόσῃς χάριτος καὶ φιλίας, ὥστε ἔπρεπε νὰ εἶνε πέτρα ἡ καρδία μου διὰ νὰ μὴ συγκατανεύσω. Ἄλλ' ὁμως ἐνόμισα καλὸν νὰ τῇ κάμω καὶ μικρὰν τινα παρατήρησιν· ἀπεκρίθη λοιπὸν· «Κόμησσα, θεὰ μου, ἔξω εἶνε σκοτεινά, πίσσα, δὲν βλέπει κανεὶς τὴν μύτην του καὶ εἶνε φόβος μήπως ἀναποδογυρίσῃ ἡ ἀμάξα καὶ σπᾶσῃ καὶ κανένα ποδάρι. Συλλογισθῆτε ὅτι θὰ περάσωμεν τρία ποτάμια, καὶ εἶνε κίνδυνος νὰ πνιγῶμε, διότι, καθὼς εἰξεύρετε δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν παρὰ πολλὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς γεφύρας μας. Καὶ ἔπειτα ὁ δρόμος μας εἶνε νὰ περάσωμεν ἀπεραντον δάσος, καταγώγιον τῶν ληστῶν. Κόμησσα, σὰς τὸ προλέγω, θὰ μας σφάζουν!

Δὲν εἶνε φρονιμώτερον νὰ κινήσωμεν αὐριοῖον τὸ πρῶτῷ, καὶ τὴν μεσημβρίαν νὰ εἰμεθα εἰς Ἀράδην; καὶ θὰ ἔχετε καιρὸν νὰ ἐτοιμασθῆτε διὰ τὸν χορὸν. Κόμησσα, αὐριοῖον νὰ κινήσωμεν!»

Ἄλλ' ἐκεῖνη ἀνεκάγχασε, μ' ἐνέπαιξε, καὶ με εἶπεν ἀνάνδρον καὶ δειλόν. Ἐνὶ λόγῳ εἶχεν ἀπόφασιν ἐν τῇ χαριστάτῃ κεφαλῇ τῆς νὰ κινήσῃ αὐτὴν ἐκεῖνην τὴν ἐσπέραν. Τὴν εἰξεύρετε δᾶ, ὅσον προσπαθεῖς νὰ τὴν πείσης, τόσον ἐκεῖνη ἐπιμένει· πολλὰι γυναῖκες τὸ ἔχουν τοῦτο. Μ' ἔλεγεν ὅτι ἂν κινήσῃ τὴν ἐσπέραν θὰ ἔχη καιρὸν αὐριοῖον νὰ ἀναπαυθῆ ὀλίγον, καὶ ὅτι τέλος πάντων τὸ νυκτερινὸν ταξείδιον εἶνε πολὺ ποιητικώτερον καὶ εὐαρσετότερον παρὰ τὸ τῆς ἡμέρας, ὅτε δὲν εἶνε κνιορτός, ὅτε πολλὰίς ὑπάρχουσιν ἀστέρες, ἐνίοτε δὲ καὶ σελήνη, καὶ πάντοτε κοάζουν οἱ βάρταχοι! Ἄλλὰ πάντα ταῦτα ἦσαν προφάσεις· τὸ μόνον ἀληθὲς ἦτο ὅτι τὴν ἐσπέραν ἐκεῖνην εἶχε ἰδιοτροπίαν καὶ ἤθελε νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ παρευθὺς.

Τί νὰ κάμω! Δὲν ἠδυνάμην νὰ τὴν ἀφῆσω νὰ φύγῃ μόνη καὶ νὰ μείνω ἐγὼ μόνος ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὅτι ἤμην ἑτοιμὸς νὰ τὴν συνοδεύσω.

Ἀναγνωρίζουσα τὴν καλὴν μου θέλησιν μ' ἐπέτρεψε νὰ καθίσω ἐν τῇ ἀμάξῃ. . . ἀπέναντί τῆς. Ἄλλ' ἡ κόμησσα, ὡς εἰξεύρετε, εἶνε πολὺ ἀφηρημένη, καὶ ἐπεσώρευσεν ἐπάνω μου ὅλας τὰς θήκας τῶν πραγμάτων τῆς, καὶ ἔπειτα περιτυλιχθεῖσα διὰ τῆς μηλοπῆς τῆς ἀπεκοιμήθη. Μάτην τῇ ἀπέτεινα λέξεις τινάς, οὐδὲν μ' ἀπεκρίνετο. Ἐκοιμάτο! ὦ! ἐκοιμάτο. Ἐκ δειμμάτων δὲ ὁσάκις ἡ ἀμάξα προσκόπτουσα κατὰ τινος λίθου ἐκλονεῖτο, ἤνοιγεν ἡ κόμησσα τοὺς ὀφθαλμούςς καὶ μ' ἔλεγε· «Ποῦ εἶνε τὸ μαρσόν μου; ποῦ εἶνε ἡ θήκη τοῦ καπέλλου μου; ποῦ εἶνε ἡ κασσεῖτα μου; Μήπως κάθεσθε ἐπάνω εἰς τὸ κουτὶ τῶν γαντιῶν μου; Μὰ δι' ὄνομα Θεοῦ, προσέχετε, ἀγαπητέ βαρῶνε!» Καὶ πάλιν ἀπεκοιμάτο. Ἄ! μὰ τὸ καί, ἀπεφάσισα καὶ ἐγὼ νὰ τὴν μιμηθῶ καὶ ἀπεκοιμήθην, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον, διότι τὰ νεῦρά μου ἦσαν ἐξηρησιωμένα καὶ καθόλου δὲν ἤμην καλά, μὰ καθόλου, ὑπὸ τὸ βουνοῦν ἐκεῖνο τῶν δεμάτων.

Αἴφνης ἡ ἀμάξα ἐστάθη ἀποτόμως, ἔκλινε πρὸς τὸ πλευρὸν ὡς ἐὰν καὶ αὐτὴ εἶχεν ὄρεξιν

νά πλαγιάση και νά κοιμηθῆ. Ἡ κόμησσα ἀφ' υπνισθεῖσα ἀνεκάθησε διὰ μιᾶς και μετὰ πολλῆς δυσαρρεσκείας ἠρώτησε τί τρέχει.

Ὁ ἀμαξηλάτης ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς θέσεως του και προσελθὼν πρὸς τὴν θυρίδα τῆς ἀμαξίας, εἶπεν ὅτι εὐρίσκόμεθα εἰς ὁδὸν ἐλεινην και ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπεπλανήθημεν.

— Καί τί με τοῦτο; ὑπέλαβεν ἡ κόμησσα ἀφ' οὗ ἔχομεν ἐμπρὸς δρόμον, ἄς προχωρήσωμεν.

— Μάλιστα, μάλιστα, ἀλλά..., παρετήρησεν ὁ ἀμαξηλάτης.

— Ὁ δρόμος αὐτὸς κάπου θὰ βγαίνει.

— Φοβοῦμαι, κυρία κόμησσα, μήπως δὲν βγαίνει εἰς μέρος ἀσφαλές.

— Καλὲ τί με λέγεις; Ὑπάρχουν εἰς τὴν Οὐγχαρίαν μέρη τὰ ὁποῖα νὰ μὴν εἶνε ἀσφαλῆ; Ποῦ εἴμεθα τώρα;

— Εἴμεθα, κυρία κόμησσα, εἰς τὸ δάσος τοῦ Ζόλουτα.

— Τὸ δάσος αὐτὸ ἔχει ἔξοδον; εἰμποροῦμεν νὰ το περάσωμεν εἰς δύο ὥρας.

— Νομίζω ὅτι οἱ φόβοι τοῦ ἀμαξηλάτου ἔπρεπε νὰ σας κάμουν νὰ σκεφθῆτε, παρετήρησα πρὸς τὴν κόμησσαν ἀναμιγνυόμενος και ἐγὼ εἰς τὴν συζήτησιν.

— Οἱ φόβοι τοῦ ἀμαξηλάτου δὲν ἔχουν βᾶσιν, βαρῶνε.

— Καί ὅμως ὁ ἀμαξηλάτης σας φοβεῖται, κόμησσα, μήπως μας συμβῆ τίποτε δυσάρεστον...

— Δὲν εἶνε ἴδική του δουλειά!

— Ἡ οἱ ἵπποι του νὰ μὴ...

— Ὡ! οἱ ἵπποι του, δουλειά του εἶνε, μάλιστα.

— Εἶνε, λέγουν, πολλοὶ φαυλόβιοι και «φτωχὰ παιδιὰ» εἰς τὸ δάσος τοῦτο, και εἰμπορεῖ νὰ εὕρουν τῆς ἀρεσκείας των και τοὺς ἵππους και τὴν ἀμαξάν τῆς κυρίας κομήσσης — ἰδοὺ ἀναμφιβόλως τί φοβεῖται ὁ ἀμαξηλάτης. — Ἄ! κόμησσά μου, θεά μου, δὲν εἶνε παιζέ γέλασε νὰ ταξειδεύῃ τις νύκτα εἰς δάσος κατακαότεινον. Ἄν εἶχα τοῦλάχιστον πάρη τὰ πιστόλια μου!

— Διὰ νὰ μάς τα πάρουν και αὐτά, ὑπέλαβε τὸ διαβολάκι.

Και γελῶσα ἀνοίγει τὴν θυρίδα και πηδᾷ ἐκ τῆς ἀμάξης ἐλαφρὰ ὡς πτηνόν.

— Ὡ! τί νῦξ τερπνοτάτη! Πῶς τὸ δάσος εὐωδιάζει! ἀνεφώνησε, πῶς σπινθηροβολοῦν αἱ πυγολαμπίδες! Ἐλάτε, βαρῶνε, νὰ ἰδῆτε.

— Τί νὰ ἰδῶ; ἠρώτησα ἐκβάλλων τὴν κεφαλὴν μου ἔξω εἰς τὸ σκότος. Εἶνε σκοτεινά, πῖσσα! Τίποτε δὲν βλέπω, κόμησσα! οὐδὲ ποῦ εἴσθε κἄν σας βλέπω.

— Καλέ, τί λέτε; τίποτε δὲν βλέπετε; Και τὸ φῶς ἐκεῖνο ἐκεῖ κάτω!... Διότι φαίνεται

φῶς ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα, και μάλιστα ἴσᾶν νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ μέρος μας.

Τὸ αἷμά μου ἐκινήθη βιαίως και ἐπάγωσε. Ὁ ἀμαξηλάτης διὰ φωνῆς ἐσβεσμένης εἶπε πρὸς τὴν κόμησσαν:

— Τὸ φῶς ἐκεῖνο, κυρία κόμησσα, εἶνε τοῦ χαριοῦ ποῦ κοινοῦν οἱ λησταί.

— Λαμπρά! λαμπρά! ἀνεφώνησεν ἡ κόμησσα... Ἀμαξά, ἐμπρός, τράβα ἔς τὸ χάιν των «φτωχῶν παιδιῶν».

Φαντάζεσθε τὴν ἀγωνίαν μου, τὴν ἀπελπίσιν μου.

— Μά, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! ἀνεφώνησα, τί κάμνετε, κόμησσα; Πηγαίνετε νὰ πέσετε εἰς τὸ στόμα τοῦ λύκου... Αὐτὸ τὸ χάιν εἶνε κλεφτοφωλιὰ. Ἐκεῖ μέσα εἶνε ὅλοι συνεννοημένοι με τοὺς ληστὰς και γυμνώνουν και δολοφονοῦν τοὺς ὁδοιπόρους... Πρὸ ὀλίγου μάλιστα ἀνέγνωσα εἰς τὰς ἐφημερίδας...

Ἄλλ' ἐκεῖνη ἀνεκἀγγασε θορυβωδῶς και εἶπε γελῶσα:

— Παραμύθια, παραμύθια... εἶνε ὅσα γράφουν αἱ ἐφημερίδες. Τέλος πάντων δὲν εἰξεύρωμεν ποῦ πρέπει νὰ περάσωμεν τὴν νύκτα· ἐὰν τοῦλάχιστον ἦτο κανὲν ἄλλο ξενοδοχεῖον ἐδῶ πλησίον, εἰμποροῦσαμεν νὰ μείνωμεν, ἀλλὰ δὲν εἶνε. Θέλομεν λοιπὸν δὲν θέλομεν πρέπει νὰ εὐχαριστηθῶμεν εἰς αὐτὸ τὸ χάιν.

Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμαξηλάτην νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ βραδέως μετὰ τῆς ἀμάξης: — Προχωρῶ ἐγὼ πεζὴ διὰ νὰ σοῦ δείξω τὸν δρόμον.

Πᾶσαι αἱ παρατηρήσεις μου, πᾶσαι αἱ περὶ ληστῶν διηγήσεις μου εἰς οὐδὲν ὠφέλησαν, μᾶλλον δὲ ἠπέλιπεν ἡμᾶς ὅτι και μόνη θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ πανδοχεῖον, ἂν δὲν θέλομεν νὰ τὴν ἀκολουθήσωμεν.

Ὅτε προσηγγίσαμεν εἰς τὴν τζάρδα, ἔπληξαν τὰ ὦτά μας οἱ ἐπαγωγοὶ ἤχοι ὀρχήστρας Ἀθιγγάνων.

— Θεέ μου! ἀνεφώνησα, ὄ! οἱ λησταί τῆς χώρας εἶν' ἀπόψ' ἐδῶ συνηγμένοι!

— Κύτταξε!, εἶπεν ἡ κόμησσα γελῶσα, ἐπηγαίναμεν εἰς τὸν χορὸν, και νὰ πού τον εὐρίσκομεν ἔς τὸν δρόμον μας. Τί εὐχάριστος σύμπτωσις!

Και οὐδὲως δισταζούσα κατηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν τοῦ πανδοχείου.

Διενεόθη νὰ κάμω μεταβολήν, ν' ἀφήσω ἐκεῖ τὴν κόμησσαν και νὰ το στρήψω. Ἄλλ' ἡ ἀκόλουθος τῆς κομήσσης ἡ νεᾶνις Καισαρίνη εἶχε κρεμασθῆ εἰς τὸν βραχίονά μου και μού τον ἔσφιγγεν ὡς νὰ τον εἶχα εἰς τὸ μάγγανον. Ἡ ταλαίπωρος νεᾶνις ἔτρεμεν ὡς τὸ φύλλον και ἦτο ἡμιθανής.

Αἱ ἀνεφωνήσεις και αἱ ἄγρια κρυγαὶ τῶν χορευτῶν οὐδὲως ἀνεχαίτισαν τὴν κόμησσαν, ἥτις ἀνοῖξασα τὴν θύραν θαρραλέως εἰσῆλθε.

Εἰσήλθομεν καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτὴν εἰς δωμάτιον μακρὸν πλήρες καπνοῦ. Κατ' ἀρχάς μ' ἐφάνη ὅτι εἶδα κάπου πενήντα ληστὰς πηδώντας καὶ ἄδοντας ὡς ἀγρίους περὶ τῆς ἡμῶν. Ἀλλὰ συνελθὼν ἔπειτα ἐκ τοῦ πρώτου τρόμου μου, τοὺς ἐράτρησα καὶ ἦσαν ἐννέα μόνον, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ πανδοχέως καὶ τῶν τριῶν Ἀθιγγάνων μουσικῶν. Ἀλλὰ τί; μήπως δὲν ἦσαν ἀρκετοί; Πέντε ἄνδρες ὡς ἐκεῖ ἄνω, κολλοσσοί, τῶν ὁποίων αἱ κεφαλαὶ ἤγγιζον εἰς τὴν ὀροφὴν! Εἶχον ὅλοι πιστόλια εἰς τὴν μέσην καὶ μύστακας ὑπερμεγέθεις. Ἀμα ἰδόντες ἡμᾶς διέκοψαν τὸν χορὸν καὶ μας ἐκύτταξαν διὰ τῶν μεγάλων καὶ ἀπαστραπτόντων ὀφθαλμῶν τῶν. Ἡ θρασύτης ἡμῶν τοὺς ἐξέπληξέ πως, καὶ παρετήρησα ὅτι δὲν μας ἐξέλαβον ὡς ἀνθρώπους προστύχους. Ἡ χαρίεσά μου κόμησσα προσελθούσα πρὸς αὐτοὺς γοητευτικῶς μειδιῶσα, εἶπε διὰ τῆς γλυκείας καὶ αἰμύλης φωνῆς της:

— Συγχωρήσατέ μας διότι ἤλθομεν καὶ σὰς ἐταράξαμεν χωρὶς νὰ σὰς ζητήσωμεν τὴν ἀδειάν σας. Ἀλλὰ ἀπεπληκνήθημεν εἰς τὸ δάσος καὶ ἐπειδὴ ἔνεκα τοῦ σκότους εἶν' ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸν δρόμον μας, σὰς παρακαλοῦμεν νὰ μας φιλοξενήσετε ἀπόψε.

Ὁ μέγιστος καὶ εὐμορφότατος τῶν πέντε ληστῶν ἦλθε πρὸς τὴν κόμησσαν σιρῆθων τὸν μύστακά του, ἀπεκαλύφθη, ἔσεισε τοὺς πτερομιστῆράς του καὶ προσκλίνων χαριέντως εἶπε πρὸς τὴν μειδιῶσαν κόμησσαν: ὅτι ἡ παρουσία της οὐ μόνον δὲν τοὺς ἐτάραξεν, ἀλλὰ μᾶλλον τιμᾶ τὴν ὀμήγουριν, αὐτὸν δὲ προσωπικῶς καθιστᾶ εὐτυχέστατον, διότι εἶνε ὁ Φεκέτε Ἰούσης (βῆγος διέδραμε τὴν βράχιν μου ὡς ἤκουσα τὸ ὄνομα τοῦ διαβόητου ληστοῦ), καὶ ἔχει προσκεκλημένους τοὺς φίλους του εἰς εὐωχίαν. Καθὸ δὲ οἰκοδεσπότης ἠρώτησε τὴν κόμησσαν πρὸς τίνα εἶχε τὴν τιμὴν νὰ συνομιλῇ.

Πρὶν δὲ δυνηθῆ νὰ νεύσω πρὸς τὴν κόμησσαν ἢ ἀποσιωπήσῃ τὸ ὄνομά της, ἡ ἀπερίσκεπτος εἶχεν ἤδη ἀποκριθῆ: — Εἶμαι ἡ κόμησσα Ρεπεῆ, καὶ κατοικῶ ἐδῶ πλησίον.

— Ἐχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ εἰξεύρω τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀπεκρίθη ὁ ληστής. Ὁ γέρον κόμης Ρεπεῆς, μοῦ ἔστειλε μίαν φορὰν μίαν σφαῖραν, ἀλλὰ δὲν μ' ἐπέτυχε. Καθίστε παρακαλῶ, κυρία κόμησσα.

Ἐκάθισεν ἐκεῖνη ἐπὶ τινος θρανίου, καὶ πλησίον της ἐκάθισεν ὁ Φεκέτε ὑποκρινόμενος ὅτι δὲν με εἶδε.

— Καί, νὰ ἔχωμε καλὸ ῥώτημα, ποῦ ἐπηγαίνατε αὐτὴν τὴν ὥραν;

— Εἰς τὴν Ἀράδην εἰς τὸν χορὸν τοῦ Καζίνου, ἀπεκρίθη ἡ κόμησσα μετὰ τῆς αὐτῆς χάριτος καὶ εὐτραπέλειας.

— Καλὴ σύμπτωσις σὰς ἔφερεν ἐδῶ. Καὶ ἡμεῖς ἐδῶ ἔχομεν χορὸν. Καὶ ἂν ἡ κυρία κόμησσα

δὲν εἶν' ἀκατάδεκτη, πιστεύω πῶς θὰ διασκεδάσῃ πολὺ. Ἐχομεν περίφημη μουσικὴν. Τώρα θὰ τὴν ἀκούσετε. Ἐμπρός, Ἀτσιγγανοί! τὸ τραγούδι τῆς Πεντάμορφης, καὶ κυττάξτε νὰ το παίζετε καλὰ!

Εὐθὺς ὡς ἀντήχησαν οἱ πρώτοι τῆς μουσικῆς φθόγγοι, ὁ Φεκέτε περιέβαλε διὰ τοῦ βραχίονος τὴν ὀσφὺν τῆς κομήσσης καὶ τὴν εἴλκυσεν εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου. Ἄλλος τις νέος αὐθάδης ὄρμησε πρὸς τὴν Καισαρίνην, ἔλαβε τὸν βραχίονά της, καὶ τοι ἦτο σχεδὸν λιπόθυμος, καὶ χορεύσας ὀλίγον, παρέδωκεν αὐτὴν ἔπειτα πρὸς τινὰ τῶν συντρόφων. Ἡ δύσμοιρος νεῦνις εἶχε γείνη ἴσῃ τὸ κερί, ἀλλ' ἡ κόμησσα ἦτο δροσερὰ ὡς ῥόδον, ἐδεικνυε θάρρος μέγα καὶ μετὰ πλειστής φαιδρότητος ἐφέρετο ὡς ἐάν ἐπάτει ἐπὶ τοῦ ἐστιλβωμένου σανιδώματος τοῦ Καζίνου τῆς Ἀράδης. Ἐγέλα, ἐθρύπτετο, ἀσμένως καὶ ἀνευ τῆς ἐλαχίστης δυσκολίας παρεσύρετο εἰς τὴν δίνην τοῦ χοροῦ μετ' εὐφροσύνης καὶ ἡδονῆς τσαούτης, ὥστε ἐγὼ ἐσκανδαλιζόμην. Ὅχι, οὐδέποτε ἄλλοτε ἐφάνη εὐμορφότερα, ἐπαγωγότερα. Ἐκτοτε δὲ πολλάκις τὴν εἶδον χορεύουσαν τὸν χορὸν τὸν λεγόμενον τσαρτῆς, ἀλλ' οὐδέποτε τὸν ἐχόρευεν ὅπως τὴν νύκτα ἐκείνην μετὰ τοῦ μπετυάρ (ληστοῦ). Ὁ ἀρχιληστής τὴν ὠδήγησε κατὰ πρότον μετὰ βήματος μεγαλοπρεποῦς κύκλῳ τοῦ δωματίου: τὸ βλέμμα του ἦτο ὑπερήφανον, τὸ βῆμά του σοβαρὸν αἴφνης ἀναπηδᾷ ἐπὶ τῶν πτερονῶν του ἐκβάλλων κραυγὴν καὶ σείων τοὺς ἡχηροὺς πτερομιστῆράς του, καὶ εὐρίσκειται ὄρθιος ἐνώπιόν της. Ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζε μέλος τι ζωηρὸν καὶ πως ἄγριον. Ἐπειτα ἤρχισε καὶ ἡ κόμησσα νὰ χορεύῃ, ὀμοιάζουσα πρὸς ψυχὴν ἥτις ἵπταται ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος, ἀλλ' ἐπ' οὐδενὸς ἀθήται: καὶ ὅτε μὲν προσήρχετο πρὸς τὸν χορευτὴν της κύπτουσα ὡς ἐάν ἤθελε εὐ τὸν ἐναγκαλισθῆ, ὅτε δὲ ὄρθια καὶ ἀξιοπρεπῆς ἐχώρει εἰς τὰ ὀπίσω συμπαρασύρουσα αὐτὸν διὰ τῶν φιλαρέσκων ἀκισμῶν της. Τελευταῖον δὲ ὁ μπετυάρ λαβὼν αὐτὴν περιεστράφη μετ' αὐτῆς ἐν στροβίλῳ δαιμονικῷ. Ἀῆξαντος τοῦ χοροῦ ἤγαγε τὴν κόμησσαν εἰς τὴν θέσιν της καὶ φιλήσας τὴν χεῖρά της περιποιητικώτατα, ἐστράφη πρὸς με καὶ ψαύων τὸν ὠμόν μου, μοὶ εἶπε μετ' οἰκειότητος:

— Καὶ σὺ γεροπατέρα, δὲ χορεύεις;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη μετ' ἀξιοπρεπείας δὲν εἰξεύρω.

Ἐλθὼν δ' εὐθὺς πρὸς τὴν κόμησσαν:

— Νὰ μας συγχωρήτε, κυρία, τῆ εἶπε, διότι δὲν εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ σὰς φιλεύσωμεν ὅπως σὰς πρέπει εὐχαρίστηθῆτε λοιπὸν εἰς ὅ τι ἔχομεν, μικρὰ πράγματα, ἀλλὰ σὰς τα προσφέρομεν ἐξ ὅλης καρδίας.

Ἐλεγε δὲ ταῦτα ἐννοῶν τὸ δεῖπνον ὅπερ ἦτο ἔτοιμον. Ὁ πανδοχεὺς ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τρα-

πέζης χύτραν μεστήν λεπτοτάτων τεμαχίων βοείου κρέατος, μαγειρευθέντων μετὰ κρομμύων καὶ παπρικᾶς, ὅ ἐστι κοκκίνου πεπέρεος· τοῦτο δὲ εἶνε τὸ ἐθνικὸν φαγητὸν τοῦ τόπου ὀνομαζόμενον γουλιάς. Τὸ δεῖπνον ἦτο ἀφθονώτατον, περίξ δ' αὐτοῦ ἐκάθισεν ὅλη ἡ συμμορία. Πινάκιον, τίποτε. Ἐκαστος δαιτυμῶν ὀπλισμένους διὰ τοῦ ἐγκολπίου μαχαιριδίου του εἰσῆγεν αὐτὸ εἰς τὴν χύτραν καὶ καρφῶνων τεμαχίων κρέατος ἔτρωγε. Ἡ κόμησσα ἔφαγεν ὡς ἂν εἶχε τρεῖς ἡμέρας νὰ φάγη. Ὁ ἀρχιληστής τῆ ἔκοπτε τὸν ἄρτον μικρὰ τετράγωνα τεμαχία καὶ ἐκείνη τὰ ἐνέβαπτεν εἰς τὸ καρύκευμα. Ἰδὼν με ὁ Φεκέτε ἀπέχοντα τοῦ φαγητοῦ συνωφρώθη· ἀλλὰ παρעυθὺς καταστέλλων τὴν ἀγανάκτησιν ἢ τὸν θυμὸν του, μειδιάσας με ἠρώτησε διατί δὲν τρώω.

— Ἐχει πολὺ πιπέρι, τῷ ἀπεκρίθη.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν εἰξεύρασι τί ἐστι πότηριον· ἔχουσι δὲ τὸν οἶνον ἐντὸς ξυλίνης φιάλης εἰδους πλώσας, ὀνομαζομένης κουλιάς. Πρῶτος ἔπιεν ὁ Φεκέτε, ἔπειτα δὲ σπογγίζων διὰ τῆς χειρὶδος τοῦ ὑποκαμίσου του τὸ στόμα τῆς φιάλης, ἔδιδεν αὐτῇ πρὸς τὴν κόμησσαν, ἥτις τὴν ἐκόλλη ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς ἄνευ τινὸς ἀηδίας καὶ ἔπιεν. Μ' ἐφάνη δὲ ὅτι τὴν νύκτα ἐκείνην ἔπιε πάρα πολὺ. Ὁ ἀρχιληστής ἠθέλησε νὰ δώσῃ καὶ εἰς ἐμὲ τὴν κουλιάκα του.

— Εὐχαριστῶ, τῷ εἶπον, δὲν πίνω κατὰ διαταγὴν τοῦ ἱατροῦ.

— Ἄ! ἐγώ, τσελεπή μου, ἐπειδὴ χθὲς ἦπια πάρα πολὺ καὶ μ' ἔβλαψε, σήμερα λοιπὸν τί νὰ κάνω; ἀναγκάζομαι γιὰ ἱατρικὸ νὰ πιῶ ἄλλο τόσο.

Ἐγὼ ὑπόπτεισα ὅτι αὐτὸς ἤθελε νὰ με μεθύσῃ διὰ νὰ με γυμνώσῃ ἔπειτα καὶ νὰ με φονεύσῃ ἐν ἀνέσει. Ἐπρεπε νὰ ἐβλέπετε πὼς ἐστραγγίζοντο αἱ κύκλω περιαγόμεναι κουλιάκαι. Ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας ὀλόκληρον βυτίον ἐξεκενώθη· ὀφείλω δὲ νὰ ὁμολογήσω ὅτι οὐδεὶς τῶν ληστών ἐφάνη κλονούμενος ὅτε ἠγέρθησαν ἐκ τῆς τραπέζης.

— Ἐ, τσελεπή μου, μ' εἶπεν ὁ Φεκέτε, σὺ δὲν πίνεις, δὲν τρῶς, δὲ χορεύεις. . . μὰ τί διάβολο λοιπὸν κάνεις; Χαρτιά παίζεις;

Καὶ ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου του δέσμαν παιγνιοχαρτῶν.

— Βέβαια, εἶπον ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν, διὰ τῆς ἐρωτήσεώς του ταύτης θέλει ἐπιδειξίως νὰ με βολιδοδοσκόπησῃ ἂν ἔχω χρήματα ἐπάνω μου.

— Οὔτε, ἀπεκρίθη.

— Τὸ λοιπὸν, ἔλα νὰ σε μάθω ἐγώ, ἀνεφώνησε, δὲν εἶνε δύσκολο πρᾶγμα. Κύττα· βάζω ἐδῶ ἓνα χαρτί, ἐκεῖ βάζω ἄλλο ἓνα, πατῶ ἐγὼ τοῦτο, σὺ πατεῖς ἐκεῖνο καὶ ὅ τι χρώμα βγῆ πρώτο κερδίζει.

Ἦθελε δηλαδὴ νὰ με διδάξῃ τὸ παρ-

σκενέ, ἐκεῖνος! ὡς νὰ μὴ εἶχα ἐγὼ χάσῃ δύο κτήματα ὀλόκληρα διὰ νὰ το μάθω! Ἀλλὰ τί νὰ κάμω; Ἐπρεπε νὰ καθίσω ἀπέναντι ληστοῦ καὶ νὰ παίζω. Ἐν τῷ θυλακίῳ μου εὐρίσκοντο ὀλίγα τινὰ χάλκινα κέρματα, τὰ ὁποῖα ἠδυνάμην νὰ τα θυσιάσω, τὰ ἔθεσα λοιπὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Τί! ἀνεφώνησε, τί εἶν' αὐτὰ! Καὶ γιὰ ποιὸν μ' ἐπῆρες ἐμένα; Νὰ ὁ μάγκος! καὶ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς τραπέζης δράκα χρυσοῦν νομισμάτων σιλιπνοτάτων.

— Ἐγὼ οὐδὲ τὸ ἦμισυ τοῦ ποσοῦ τούτου εἶχον. Ἀνέμιξε τὰ χαρτιά, ἐπαίξαμεν καὶ ἐκέρδισα.

Ὁ ληστής ἐπλήρωσε. Κατ' οὐδένα λόγον ἐγὼ ἠθέλησα νὰ ἐγγίσω τὰ χρήματα ἐκεῖνα, τὰ ἀφῆκα λοιπὸν ὡς καταβολὴν.

Καὶ ἐκ δευτέρου ἐκέρδισα καὶ ἄλλιν ἀφῆκα τὰ κερδιθέντα ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἐκέρδισα καὶ τὸ τρίτον, καὶ τὸ τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον καὶ τὸ ἕκτον καὶ τὸ ἕβδομον. Σταγόνες ἰδρώτος κατέρρεον ἀπὸ τοῦ μετώπου μου. Ἄ! σὰς ὁμνύω ὅτι εἶνε πολὺ δεινὸν πρᾶγμα νὰ κερδίζης χρήματα ληστοῦ! Ἐκέρδισα καὶ τὸ ὄγδοον! Ἄχ! ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν... «Θεέ μου ῥῦσαι με ἀπὸ τῶν χρημάτων τούτων, τὰ ὁποῖα εἶνε χρήματα κλοπιμαῖα, δὲς νὰ κερδίσῃ καὶ ὁ ληστής». Μάταιαι αἰ ἐκείσαι μου! Ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναμιχθῆ εἰς τὴν ὑπόθεσιν μου. Ἐκέρδισα καὶ τὸ ἕνατον!

Ὁ Φεκέτε με παρετήρησε μειδιῶν καὶ εἶπε:

— Θὰ εἰς ἐρωτευμένους μὲ τὴν κοντέσσα! ἀλλιῶς δὲν θὰ ἦσουν τόσο τυχεροὶ ἔς τὸ παιχνίδι.

Ὁ αὐθάδης, βλέπετε, ἔδιδεν αἰτίαν ἔριδος.

Καὶ ὅτε τὸ δέκατον ἦδη τὸν εἶδον ἀναμιγνύοντα τὰ χαρτιά, ἡ καρδιά μου ἐταράχθη σφόδρα.

Ἐκέρδισα ἄλλιν.

Ὁ ληστής τὴν φορὰν ταύτην ἔτυψε τὴν τραπέζαν διὰ τῆς πυγμῆς του τοσοῦτον βιαίως, ὥστε τὰ χρυσὰ νομίσματα ἀνετινάχθησαν εἰς τὸν ἀέρα.

Καὶ ἠγέρθη ἀναφωνῶν:

— Ἄμ' ἂν κερδίζης ὅπως κερδίζης, καλὸ ἔξημέρωμα! Καὶ ἀνακαγγάσας ἔθηκεν εἰς τὸ θυλακίον του τὰ ὑπολειπόμενα νομίσματα.

— Σὲ παρακαλῶ τῷ εἶπον, πᾶρ' τα καὶ αὐτά, καὶ ὤθησα πρὸς αὐτὸν τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης νομίσματα.

Ἀλλὰ προσβληθείσης τῆς φιλοτιμίας του, ἀπέβλεψε πρὸς με ὑπερηφάνως καὶ:

— Γιὰ ποιὸν μ' ἐπῆρες; ἀνεφώνησε. Πᾶρ' ἀπὸ 'κεῖ τὰ φλωριά σου, ἀλλιῶς σὲ πετῶ καὶ ἴσνα κι' αὐτὰ κατ' ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Πυρέσσωσιν συνήθροισα τὰ φλωριά μου καὶ τα διένειμα εἰς τοὺς Ἀθιγγάνους. Ἀλλὰ παρעυθὺς μετενόησα· διότι τί ἄλλο ἀπέδειξα διὰ τῆς γεν-

ναϊότητός μου ταύτης ἢ ὅτι ἤμην πλούσιος καὶ δὲν ἐπτοοῦμην ἐκ τοῦ κέρδους. Οἱ Ἀθίγγανοὶ κατὰ τὴν συνήθειάν των προσῆλθον καὶ με περιεκύκλωσαν ἐρωτῶντές με τί ἐπιθυμῶ νά μου παίζουσι. Ἄλλ' ἐγὼ τοὺς ἀπέστειλα πρὸς τὴν κόμησσαν, ἥτις συνάδευσε τὴν δημῶδη τῶν Ἀθιγγάνων μελωδίαν διὰ τῆς φωνῆς της, καὶ εἶχε φωνὴν Σειρήνος. Τόσον δὲ καλῶς ἐτραγῳδῆσεν, ὦ! τόσον καλῶς, ὥστε ἐλησμόνησα τοῦ ἤμην, καὶ ὡς μαινόμενος ἐχείροκράτησα, ὡς ἐὰν ἐκαθήμην ἐν τῷ θεάτρῳ ἐν τῷ θεωρεῖῳ μου.

Καὶ ὁ ἀρχιληστής ἐχείροκράτησε καὶ ἐζήτησε παρὰ τῆς κομησσης τὴν ἄδειαν νὰ τραγῳδῆσῃ καὶ αὐτός. Τὸ ἄσμα τοῦ ἦτο ἄσμα ἄγριον. Καὶ εἶνε μὲν βέβαιον ὅτι ὁ διάσημος Φῶρ ᾄδει πολὺ καλλίτερα, ἀλλὰ δὲν πιστεύω μετὰ πλείονος χάριτος καὶ ζωηρότητος.

Ὁ Φεκέτε ἦλθεν ἔπειτα πρὸς με καὶ με παρεκάλεσε νὰ εἶπω καὶ ἐγὼ κᾄτι τι. Ἦμην σφόδρα τεταραγμένος καὶ ἀμνηχανῶν. Ἐγὼ νὰ τραγῳδῆσω εἰς τὸ ἄγριον ἐκεῖνο λημέρι τῶν ληστῶν! Ἐγὼ ὅστις οὐδέποτε κατώρθωσα νὰ μάθω ἄλλο ἄσμα πλὴν τοῦ φιλησύχου: «Σκιερὸν ἦσυχον δάσος»;

— Μὰ δὲν εἰζεύρω νὰ τραγουδήσω, εἶπον, οὔτε φωνὴν ἔχω οὔτε τέχνην.

Ἄλλ' ἡ κόμησσα μὲ παρεκάλεσε γαλλιστὶ νὰ εἶπω κᾄτι τι καὶ ἐγὼ διότι πιθανὸν νὰ πληρώσω ἀκριβᾶ τὴν ἐπιμονὴν μου.

Τί νὰ κάμω; σὰς ἐρωτῶ. Μετὰ πλείστης ἀθυμίας καὶ ἀγανακτήσεως ἤρχισα τὸ ἄσμα μου, τὸ μονάκριβόν μου ἄσμα: «Σκιερὸν ἦσυχον δάσος!» Καὶ μέχρι μὲν τῆς τρίτης στροφῆς τὰ πάντα ἔβαινον κατ' εὐχὴν· ἀλλ' αἰφνης καὶ ἐγὼ δὲν εἰζεύρω πῶς, μ' ἐξέφυγε θρηνώδης παραφωνία, ἡ κόμησσα δὲν ἐκρατήθη ἀλλ' ἐξερράγη εἰς θορυβώδεις γέλωτας, οἱ λησταὶ ὡσαύτως ἀνεκάγχασον καὶ ἐγὼ, ἵνα μὴ φανῶ εὐήθης καὶ μωρός, ἐμιμήθησαν τοὺς περὶ ἐμὲ καίτοι οὐδεμίαν εἶχον ὀρεξίν νὰ γελάσω.

Οἱ μπειτάρου ἐπανέλαβον πάλιν τὸν χορὸν καὶ ἡ ἀκαταπόνητος κόμησσα ἐχώρευσε δι' ὅλης τῆς νυκτός μέχρι τῆς πρωίας.

Ὅτε δὲ τὰ παράθυρα ἐχρωματίστησαν ῥοδίνα ὑπὸ τῶν πρώτων φώτων τῆς Ἡοῦς, ἡ κόμησσα ἐστάθη καὶ εἶπε πρὸς τὸν συγχαρευτὴν της ὅτι ἦτο πλέον ὦρα νὰ ζευξῶσι τοὺς ἵππους.

— Ἦλθεν ἡ κρίσιμος στιγμή, διενόηθη. Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς!

Ὁ ληστής ἐξελθὼν ἐξήγειρε τὸν ὑπνώττοντα ἀμαξηλάτην, τῷ παράγγειλε νὰ ζευξῆ, καὶ ἀφ' οὗ ἡ ἀμαξα ἦτο ἐτοιμὴ, ἦλθε καὶ το εἶπεν εἰς τὴν κόμησσαν.

— Βεβαίως ἔχουν σκοπὸν, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, νὰ μας σφάζουν καθ' ὁδόν.

Ἀνέβην δὲ εἰς τὴν ἀμαξαν ὑπὸ κρυεροῦ φόβου κατεχόμενος. Αἱ ὑποψίαι μου καὶ οἱ φόβοι

μου μοὶ ἐφάνιντο ἔτι μᾶλλον δεδικοιολογημένοι, καθ' ὅσον οἱ λησταὶ ἐπέτρεπον εἰς ἡμᾶς νὰ ἀπέλωμεν χωρὶς κἂν νὰ ζητήσωσι τὰ βαλάντια ἡμῶν.

Ὁ Φεκέτε συνάδευσε ἡμᾶς ἔφιππος μέχρι τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐκεῖ δὲ σταθείς, ἐχαίρετίσεν ἐπευχόμενος ἡμῖν καλὸν κατευόδιον.

Ἐγὼ ὁμολογῶ τὴν ἀμαρτίαν μου ὅτι μῶλις πῶς ἤρχισα νὰ ἀναπνέω ἀφ' οὗ παρῆλθεν ἰκανὴ ὥρα. Ἐπετίμησά σφοδρῶς τὴν κόμησσαν, καταδειξας τὸν κίνδυνον εἰς ἡν ἀνοήτως καὶ ἐν οὐδέοντι ἐξετέθη, καὶ τὸ σκάνδαλον ὅπερ ἔμελλε νὰ προέλθῃ, ἐὰν ποτ' ἐγένετο γνωστὸν ὅτι διενυκτέρευσε χορεύουσα μετὰ ληστῶν.

Ἐκείνη δὲ εἰς ἄκρον ἡρεμος μὲ ἤκουε καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου μου μὲ ἠρώτησε:

— Νᾶχωμε καλὸ ῥώτημα, δὲν νυστάζετε;

— Θεὸς φυλάξοι! ἀπεκρίθην μετὰ τινος πείσματος.

— Ἀ, μὰ τότε λοιπὸν νὰ μου εἰπῆτε, παρακαλῶ, τὸ τραγουδάκι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἀπετελειώσατε...

Ἄλλ' ἐγὼ ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως, ἐχώθην εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἀμαξῆς καὶ ὑπεκρίθην τὸν κοιμώμενον.

Μέχρι τῆς ἀφίξεως ἡμῶν εἰς Ἀράδην κατειχόμεν ὑπὸ εὐαρέστου τινὸς προσδοκίας ὅτι ἡ κόμησσα ἔμελλε νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν σιωπὴν μου ὑποσχομένη μοι τὴν εὐνοίαν της. Ἄλλ' ὅμως οὐδ' ἔκρινε κἂν ἀναγκαῖον νὰ μοι συστήσῃ νὰ μὴ εἶπω τι περὶ τοῦ νυκτερινοῦ συμβάντος! Περὶ ὦραν ἕκτην ἡμεθα ἤδη ἐν Ἀράδῃ, καὶ περὶ τὴν ἐβδόμην ὅλη ἡ πόλις ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ κόμησσα συνεχόρευσε, συνέφαγε, συνέπιε μετὰ τῶν ληστῶν. Τὴν δ' ἐσπέραν ἐν τῷ χορῷ αὐτῆ ἦτο ἡ βασιλίσα. Καὶ παρεκάλεσε μὲν νὰ τη συγχωρήσωσι διότι δὲν ἠδύνατο νὰ χορεύσῃ ἐνεκα τοῦ πολλοῦ καμάτου τῆς παρελθούσης νυκτός, ἀλλ' οὐχ ἤττον αὐτὴν οἱ πάντες περιποιούντο καὶ ἐπεζήτουν καθ' ὅλην τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Καὶ πῶς νὰ μὴ εἶνε κατάκοπος; ἀφ' οὗ ὅλην νύκτα ἐχώρευσε μετὰ τοῦ Φεκέτε δεκαοκτῶ χορούς, δεκαοκτῶ τσαρτῆας, τοὺς ἐμέτησσε, διότι τί ἄλλο εἶχον νὰ κάμω, ἀφ' οὗ δὲν ἐχώρευον. Ἀλλὰ καίτοι δὲν ἐχώρευσα, ἤμην ὅμως κατάκοπος καὶ δὲν εἶχον δυνάμεις νὰ σταθῶ ὀρθίος· μετέβην λοιπὸν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χαρτοπαιγνίου, λέγων κατ' ἐμαυτόν: «Σήμερον εἶσαι τυχερός, παῖζε λοιπὸν μετὰ τόλμης καὶ κινδύνουσε τὰ χρήματά σου... Ἀχ! μὴ σὰς μέλει κ' ἐγὼ θά σὰς μαδῆσω!»

Ἄλλ' οἴμοι! ἔχασα οὐ μόνον ὅσα εἶχον ἐπάνω μου, ἀλλὰ καὶ χίλια τάλλητρα ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς μου.

Ἐξ ἡμῶν μετὰ τὸ ἀνωτέρω συμβᾶν ἀνέγνων ἐν τινι ἐφημερίδι ὅτι ὁ Φεκέτε Ἰόσζης ὁ δια-

βόητος ἀρχιλήστης, συλληφθεὶς ἀπηγγονίσθη ἐν Σζεγεδίνῳ.

Σπεύσας ἀνήγγειλα τὴν εἶδησιν εἰς τὴν κόμησσαν. Ἐκεῖνη δέ :

— Κρίμα ᾿ς τον ! ἀνεφώνησεν ἀφίνουσα τὴν ἐφημερίδα. Καὶ τί εὐμορφος χορευτῆς !

Γ.

Η ΟΛΛΑΝΔΙΑ

[Ἐκ τῶν τοῦ de Amicis].

Συνίεσις καὶ τίλος· ἰδί σελ. 285.

Ἡ Ὀλλανδία εἶνε φρούριον, ὃ δὲ ὀλλανδικὸς λαὸς στρατοπεδεύει ἐν αὐτῇ, εὐρισκόμενος ἐν καταστάσει ἐμπολέμῳ κατὰ τῆς θαλάσσης. Στρατιὰ μηχανικῶν, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ὑποურγείου τῶν ἐσωτερικῶν, διεσκευασμένη ἐν τῇ χώρᾳ καὶ οἶνει στρατιωτικῶς ὀργανισμένη, κατοπτεῦει διαρκῶς τὸν ἐχθρόν, ἐφορεῦει τὴν τάξιν τῶν ἐσωτερικῶν ὑδάτων, προσέχει νὰ μὴ διαρραγῶσι τὰ προχώματα, παρασκευάζει καὶ διευθύνει τὰ ἔργα τῆς ἀμύνης. Αἱ δὲ τοιαῦται πολεμικαὶ δαπάναι εἶνε διανεμημέναι, μέρος μὲν ἀπολαμβάνοντος τοῦ κράτους, μέρος δὲ τῶν ἐπαρχιῶν· ἕκαστος δὲ ἰδιοκτῆτης πληρόνει, πλὴν τοῦ γενικοῦ φόρου, φόρον εἰδικὸν διὰ τὰ προχώματα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν γαιῶν του καὶ πρὸς τὴν σχετικὴν γειτονίαν τῶν ὑδάτων. Τυχαίαι τις διάρρηξις, ἀπροσεξία τις δύνανται νὰ γείνωσιν αἰτία κατακλυσμοῦ. Ὁ κίνδυνος εἶνε διαρκῆς· οἱ φρουροὶ εὐρηνται ἐν τῇ θέσει των ἐπὶ τῶν προμαχῶν κατὰ δὲ τὴν πρώτην ἐφοδὸν τῆς θαλάσσης κηρύττουσι τὸ σύνθημα τοῦ πολέμου, ἡ δὲ Ὀλλανδία παρέχει χεῖρας, ὑλικὸν καὶ χρήματα. Ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν συγκροτῶνται μεγάλα μάχαι, συγκροτεῖται ἀγῶν τις ὑπόκωφος καὶ βραδύς. Οἱ ἀναριθμητοὶ μύλοι καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἐκχερσωθείσαις λίμναις ἐξακολουθοῦσιν ἐργαζόμενοι ἀπαύστως, ὅπως ἀντλῶσι καὶ χύνωσιν εἰς τὰς διώρυγας τὸ ὑέτιον ὕδωρ καὶ τὸ ἐκκρινόμενον ἀπὸ τῆς γῆς. Καθ' ἑκάστην αἱ κλεισιᾶδες τῶν κόλπων καὶ τῶν ποταμῶν κλείουσι τὰς γιγαντιαίας αὐτῶν πύλας εἰς τὴν πλημμυρίδα ἣτις ἀποπειρᾶται νὰ ἐκχύσῃ τὰ βρῦματά της εἰς τὸ κέντρον τῆς χώρας. Διαρκῆς δ' εἶνε ἡ ἐργασία πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀσθενῶν προχωμάτων, πρὸς ὀχύρωσιν τῶν θινῶν διὰ φυτειῶν, πρὸς κατασκευὴν νέων προχωμάτων ἐνθα αἱ θινες εἶνε χθαμαλαί, ἅτινα διευθύνονται ὡς παμμεγέθεις λόγχοι κραδαινόμενοι εἰς τὸ σπῆθος τῆς θαλάσσης, ὅπως θρασυθῆ ἡ πρώτη ὄρμη τῶν κυμάτων. Ἡ δὲ θάλασσα κροτεῖ αἰωνίως τὰς πύλας τῶν ποταμῶν, μαστιγιόνει αἰωνίως τοὺς φράκτας, τον-

θορῶζει ἀπανταχόθεν τὴν αἰώνιον αὐτῆς ἀπειλήν, ἀνυψώνει τὰ κύματά της περίεργα ὡσεὶ ἵνα θεωρήσῃ τὰς γαίας αἰτίνες εἶνε πολέμιοι αὐτῇ, ἐπισωρεῦει λόφους ἄμμου πρὸ τῶν λιμένων οἰοῦναι σκοποῦσα νὰ φονεύσῃ τὸ ἐμπόριον τῶν μισουμένων ὑπ' αὐτῆς πόλεων, κατατρώγει, ξύει, σκάπτει τὰς ἀκτὰς καὶ μὴ δυναμένη νάνατρέψῃ τὰ προχώματα ἐφ' ὧν καταθραύονται ἐν ἀφρῶ μανιώδει αἱ ἀνίσχυροι αὐτῆς προσπάθειαι ῥίπτει εἰς τοὺς πρόποδας αὐτῶν πλοῖα μεστὰ πτωμάτων ὅπως ἀγγεῖλωσιν εἰς τὴν δυσήνιον χώραν τὴν ὀργὴν αὐτῆς καὶ τὴν δύναμιν.

Ἐνῶ δὲ ὁ μέγας οὗτος ἀγῶν διαρκεῖ, ἡ Ὀλλανδία μεταμορφοῦται, ἐπειδὴ ἡ Ὀλλανδία εἶνε ἡ χώρα τῶν μεταμορφώσεων. Ὁ γεωγραφικὸς χάρτης τῆς χώρας ὅποια ἦτο πρὸ ὀκτώ αἰῶνων ἐκ πρώτης ὄψεως δὲν ἀναγνωρίζεται. Μεταμορφώνει τὴν χώραν ἡ θάλασσα ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἐτέρου δὲ μεταμορφόνουσι αὐτὴν οἱ ἀνθρώποι. Ἡ θάλασσα ἐν τισὶ μέρεσιν ἀναγκάζει τὴν ἀκτὴν νὰ ὀπισθοχωρήσῃ· ἀφαιρεῖ ἀπὸ τῆς ἡπείρου μέρη γῆς, ἀφίνει αὐτά, ἐπειτα τὰ ἀναλαμβάνει· ἐνόει μετὰ τῆς ἡπείρου νήσους διὰ γεφυρῶν ἄμμου, ὡς ἐν Ζηλανδίᾳ· ἀποσπᾷ ἄκρας γῆς ἀποτελοῦσα νήσους νέας, ὡς τὴν Βίριγγεν· ἀπομακρύνεται ἐκ τινῶν ἐπαρχιῶν καὶ καθιστᾷ μεσογείους πόλεις τέως παραλίας, ὅποια ἡ Δούβαρδε· μεταπλάσσει εἰς πελάγη κατάσπαρτα ὑπὸ νήσων ἐκτεταμέναις πεδιάδας, ὡς τὸ Μπισμόσχ· ἀποχωρίζει τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς γῆς, ὡς τὴν Δορδρέχτ· ἀποτελεῖ νέους κόλπους ἔχοντας εὖρος δύο μιλίων, ὡς τὸν κόλπον τῆς Δολλάρτης· διαχωρίζει δύο ἐπαρχίας διὰ πελάγους νέου, ὡς τὴν βόρειον Ὀλλανδίαν καὶ τὴν Φριζίαν. Διὰ τῶν προσκλύσεων ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ὑψοῦται μὲν ἐνιαχοῦ, ἀλλαχοῦ δὲ καθιζάνει· γαῖαι ἀγονοὶ ἀποβαίνουσι καρποφόροι ὡς ἐκ τῆς ἰλύος τῶν πλημμυροῦντων ποταμῶν, γαῖαι γόνιμοι μεταποιοῦνται εἰς ἐρήμους ἀμυμῶδεις. Πρὸς δὲ τὰς ὑπὸ τῶν ὑδάτων προξενουμένας ἀλλοιώσεις βαίνουσι παραλλήλως αἱ ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης χειρὸς ἐνεργούμεναι. Ἐνοῦνται νῆσοι μετὰ τῆς ἡπειρωτικῆς γῆς ὡς ἡ νῆσος Ἀμελάνδη, νησοποιοῦνται ἐπαρχίαι δολόκληροι ὡς θὰ συμβῆ εἰς τὴν βόρειον Ὀλλανδίαν διὰ τῆς νέας διώρυγος τοῦ Ἀμστελοδάμου ἣτις μέλλει νὰποχωρίσῃ αὐτὴν ἐκ τῆς νοτίου Ὀλλανδίας. Ἐκχερσοῦνται λίμναι ἔχουσαι μέγεθος ἐπαρχιῶν, ὡς ἡ λίμνη τοῦ Βέεμστερ· μεταποιοῦνται εἰς λίμνας αἱ ἡπειροὶ διὰ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν θολῶν ὑδάτων, αἱ δὲ λίμναι αὐταὶ μεταβάλλονται εἰς λειμῶνας. Οὕτω δὲ ἡ χώρα ἀλλοιοῦται, βελτιοῦται καὶ μεταβάλλει ὄψιν κατὰ τὴν ὀρμὴν τῶν ὑδάτων καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου. Διατρέχοντες δὲ τὴν χώραν αὐτὴν μετὰ τοῦ νεωτάτου γε-